

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 188/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. D., T. zastúpeného advokátom JUDr. P. N., L., ktorou namietal porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 101/2011 z 23. februára 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2012 doručená sťažnosť Ing. J. D. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 101/2011 z 23. februára 2012, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II

(ďalej len „okresný súd“) č. k. 27 C 8/2003-509 z 26. januára 2011, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou «*domáhal vrátenia peňazí poukazovaných J. K. (ďalej len „žalovaný“)* na základe troch písomných zmlúv o pôžičke zo dňa 4.10.2000, zo dňa 25.10.2000 a zo dňa 4.12.2000, podľa ktorých postupne poskytol žalovanému peniaze spolu 8.600.000,- Sk. Žalovaný tieto peniaze ďalej poukazyval zmluvami o pôžičke D. F..». Sťažovateľ uviedol, že z celkovo požičaných peňazí vo výške 8 600 000 Sk, mu žalovaný do dňa podania žaloby nevrátil sumu 6 875 000 Sk.

3. Krajský súd v napadnutom rozsudku posúdil zmluvy o pôžičke uzatvorené medzi účastníkmi predmetného súdneho konania a D. F., z titulu ktorých sa sťažovateľ domáhal vrátenia peňazí, ako simulované právne úkony a považoval ústne uzatvorenú zmluvu o združení, uzatvorenú medzi rovnakými osobami ako dissimulovaný právny úkon. Z týchto dôvodov potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby o vrátenie pôžičky, čím mal za preukázané, že ku vzniku právneho vzťahu pôžičky medzi sťažovateľom a žalovaným nikdy nedošlo.

4. Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil jeho základné práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, najmä tým, že považoval právne závery krajského súdu za nesúladne s vykonanými skutkovými zisteniami. Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol takto:

„Základné právo Ing. J. D., T., podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co/101/2011-575 zo dňa 23.2.2012 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co/101/2011-575 zo dňa 23.2.2012 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.“

5. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

7. Sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy videl v tom, že krajský súd dospel z vykonaných skutkových zistení k nesprávnym právnym záverom, preto podľa jeho názoru bolo súdne konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

8. Ústavný súd je v prvom rade nútený pripomenúť, že jeho úlohou je len ochrana ústavnosti (čl. 124 ústavy), a nie „bežnej“ zákonnosti. Aj napriek tomu, že ústavný súd je súčasťou súdnej moci upravenej v 7. hlave ústavy, je vyčlenený zo sústavy všeobecných súdov; nie je im preto nadriadený a neprislúcha mu spravidla prehodnocovať nimi vykonávané dôkazy ani právne závery na ich základe urobené, pokiaľ tým nedošlo k porušeniu ústavou (Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd) zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

9. Ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základného práva zaručeného čl. 46 ústavy nie je posúdenie správnosti a relevantnosti právnych záverov všeobecných súdov, ale podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej a právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 115/03), alebo ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo nepreskúmateľné či zjavne nespravodlivé.

Po preskúmaní sťažnosti a jej príloh ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu nedošlo k zásahu do základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy. Skutočnosť, že sa sťažovateľ so závermi krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti.

10. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci

samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00). O takýto prípad aplikácie práva však v tomto prípade zjavne nejde, napadnuté rozhodnutie je riadne odôvodnené, pričom právne závery v ňom obsiahnuté sú logicky konzistentné.

11. Jadrom sťažovateľovej argumentácie je zjavný nesúhlas s právnym posúdením krajského súdu o povahe komplexu zmlúv o pôžičkách uzatváraných medzi účastníkmi konania ako predstieraných právnych úkonoch, z ktorých neplynie žalovanému záväzok voči sťažovateľovi na uspokojenie ich predmetu.

12. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí dostatočne a podrobne rozoberá dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o zamietnutí žaloby, a to aj v spojení s rozhodnutím prvostupňového súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ má na dané okolnosti iný názor, nijako neindikuje porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. základného práva na spravodlivý proces.

13. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom krajského súdu a sťažovateľom namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. základného práva na spravodlivý proces, v tejto časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej poukazoval na to, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že absencia porušenia ústavno-procesných princípov zásadne vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecného súdu za porušenie práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru upraveného v čl. 20 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 201/04, IV. ÚS 184/05, IV. ÚS 189/07). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 ústavy.

15. Keďže ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť, je sťažnosť zjavne neopodstatnená aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

16. Zo všetkých uvedených dôvodov bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012